

Evropska
komisija

Pregled izvajanja okoljske politike

SLOVENIJA

Evropa ima ambiciozne predpise in politike na področju varovanja kakovosti zraka in vode, spodbujanja krožnega gospodarstva, doseganja višjih stopenj recikliranja odpadkov in varstva narave. Njihovo izvajanje je ključnega pomena za doseganje naših okoljskih ciljev. Evropska komisija je zato uvedla pregled izvajanja okoljske politike, tj. orodje, ki državam pomaga reševati sistemske ovire za vključevanje okoljske politike z ugotavljanjem vzrokov slabega izvajanja. Pregled izvajanja okoljske politike obsega redni krog analiz, dialoga in vzajemne podpore. Ta informativni pregled vsebuje povzetek rezultatov drugega svežnja dokumentov o pregledu izvajanja okoljske politike, ki je bil objavljen aprila 2019.

Državni profil

Ključni naravni vir Slovenije je njeno bogato naravno okolje. Prav tako ima največji delež kopnega, ki je določeno kot Natura 2000 (skoraj 38%), in je ena najbolj gozdnatih držav v EU. Dobro ohranjena narava prinaša mnoge koristi, vendar le, če sta vzpostavljena dober sistem načrtovanja in okoljska infrastruktura.

Glavni napredek iz pregleda izvajanja okoljske politike v letu 2019

- ✦ Slovenija je sprejela novo zakonodajo o prostorskem načrtovanju (Zakon o prostorskem načrtovanju in Zakon o graditvi objektov), da bi v celoti upoštevala zakonodajo EU na področju okoljske presoje in dostopa do pravnega varstva.
- ✦ Pri varstvu narave je Slovenija dosegla velik napredek na področju kartiranja in ocenjevanja ekoloških storitev.
- ✦ Okrepila je svoje ekonomske instrumente, da bi povečala razpoložljiva proračunska sredstva, namenjena obdelavi ostankov odpadkov.

PRIMERI DOBRE PRAKSE IZ SLOVENIJE

- ✦ Na spletnem mestu Evropske platforme deležnikov za krožno gospodarstvo je vključenih več projektov krožnega gospodarstva, npr. projekt mesta Ljubljana za izdelavo recikliranega papirja iz invazivnih rastlinskih vrst in projekt Econyl, v okviru katerega poteka zbiranje in predelava odpadnega najlona, zlasti iz ribiške industrije, v inovativen ekološki material.
- ✦ Ločeno zbiranje komunalnih odpadkov v Ljubljani in kampanje ozaveščanja prebivalcev za hitro izboljšanje ločenega zbiranja in povečanje stopnje recikliranja odpadkov.
- ✦ Nova Uredba o zelenem javnem naročanju iz leta 2018 je razširila kategorije proizvodov in storitev, za katere je zeleno javno naročanje obvezno, na dvajset kategorij in opredelila cilje za posamezne proizvode ali storitve (npr. 50% pisarniškega papirja in higienskih papirnatih proizvodov bi moralo izvirati iz trajnostno upravljanih gozdov).
- ✦ Davčna ureditev, ki ustvarja ugodne pogoje za varstvo okolja, saj se Slovenija ponaša z enim najvišjih deležev prihodkov iz okoljskega davka v bruto domačem proizvodu v celotni EU.

Glavni izzivi iz pregleda izvajanja okoljske politike v letu 2019

Komunalna odpadna voda

Slovenija se kljub ogromnim naložbam v gradnjo osnovne infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode, vključno s projekti, ki se sofinancirajo iz skladov EU, še ni uskladila z zahtevami iz direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, ki so zapadle dne 31. decembra 2015. Uskladitev je treba doseči v več aglomeracijah, za kar so potrebni smotrno načrtovanje in nadaljnje naložbe.

Varstvo narave

Posebna ohranitvena območja so bila določena pravočasno, njihovi cilji ohranjanja in ohranitveni ukrepi pa so opisani v Programu upravljanja območij Natura 2000 za

obdobje 2015–2020. Kljub temu še vedno obstajajo pomisleki v zvezi z vzpostavitvijo vseh ohranitvenih ukrepov in njihovim izvajanjem, vključno z izrekanjem kazni in inšpekcijskih pregledov. Nekatere deležnike je tudi težko prepričati, da priznajo koristi varstva okolja in potrebo po vključevanju takih ukrepov v druge sektorje, zlasti kmetijske dejavnosti.

Kakovost zraka

Na področju izboljšanja kakovosti zraka je bil dosežen velik napredek, zlasti v zvezi z žveplovimi in dušikovimi oksidi. A kljub zmanjšanju emisij teh onesnaževal mora Slovenija pospešiti zmanjševanje koncentracije delcev, na primer z nadaljnjim zmanjšanjem emisij iz proizvodnje energije in toplote z uporabo trdnih goriv ali s povečanjem učinkovitega in čistega daljinskega ogrevanja.

Vzajemna podpora

Pri pregledu izvajanja okoljske politike se uporablja orodje za strokovni pregled izvajanja okoljske politike TAIEX-EIR Peer-to-Peer (EIR P2P), ki financira vzajemno učenje med okoljskimi organi iz držav članic. Slovenski strokovnjaki so se leta 2018 udeležili delavnice P2P v Budimpešti in sodelovali na vzajemnem študijskem obisku o ravnanju z odpadki na Portugalskem in v Ljubljani. Delavnice P2P so se udeležili tudi strokovnjaki iz pristojnih organov, ki nadzorujejo izvajanje uredbe EU o lesu, da bi okrepili sodelovanje s sredozemskimi državami EU.

Celotno poročilo o Sloveniji in druga poročila za države ter tudi sporočilo z naslovom „Environmental Implementation Review 2019: A Europe that protects its citizens and enhances their quality of life“ (Pregled izvajanja okoljske politike v letu 2019: Evropa, ki varuje svoje državljane in izboljšuje kakovost njihovega življenja) so na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

#EIRreview

EU_ENV

EUEnvironment

Urad za publikacije